

Landshöfðinginn yfir Íslandi 139

Gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum nr. 1, 3. janúar 1890, um lögreglusamþykktir fyrir kaupstaðina, og samkvæmt frumvarpi, er samið hefur verið af bæjarstjórn Seyðisfjarðarkaupstaðar og hlutaðeigandi amtmaður hetur samþykkt, er hjer með gefin út og sett eptirfylgjandi

Lögreglusamþykkt fyrir Seyðisfjarðarkaupstað.

I. kafli.

um reglu og velsæmi á götum.

1. gr.

Uppþot eða mannsöfnuður, sem raskar reglu eða tálmar umferð á götu, vegi eða svæði, sem er til almennings afnota, má ekki eiga sjer stað.

2. gr.

Þegar fjölmenni safnast saman á götum, vegum eða strætum, sem almenningur fer um, svo sem við kirkjudyrr og dyr annara húsa, þar sem almenningur kemur saman, þá skulu menn haga sjer eptir fyrirmælum lögregluvaldsins til að varðveita góða reglu.

3. gr.

Á alfaravegi, stræti eða svæði má ekki fljúgast á, blístra, æpa, kalla syngja hátt, eða hafa annan hávaða eða ofsalegt og móðgandi háttalag, sem raskar allsherjarreglu, eða ónáðar þá, sem um fara, eða nálægt búa.

4. gr.

Enginn má að ófyrirsynju berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllum, eða hafast neitt það að, sem ónáðar húsbúendur.

5. gr.

Á eða yfir götur, stræti eða svæði, sem almenningur fer um, má ekki skjóta með byssum, skammhyssum, handbogum, lásbogum eða öðrum skotvopnum, ekki kveikja í púðri, skoteldum eða nokkurs konar sprengiefnum öðrum, og ekki kasta frá sjer glerbrotum, snjókögglum, torfi, óhreinindum, vatni eða neinu öðru, er tjóni getur valdið eða óþægindum fyrir þá, sem um slíka staði fara.

6. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannaferi eða í búningi, sem misbýður velsæmi eða getur raskað allsherjarreglu. Bannað er og á almannaferi að sýna af sjer hneykslanlega hegðun, t. a. m. með ósæmilegum orðum eða látbragði, með því að fletta sig klæðum eða gjöra þarfir sínar á hneykslanlegan hátt.

Menn, sem finnast ósjálfbjarga fyrir drykkjuskap á götu eða svæði eða annarsstaðar á almannaferi, skulu heptir, þangað til þeir koma til sjálfs sín aptur. Þá menn, sem sökum ólæðis hafa í frammi hávaða á almannaferi, með hrópi, köllum eða á annan hátt, eða sýna af sjer óskunda, svo sem með höggum eða barsmið, má setja í varðhald, ef þeir eigi þegar í stað skipast við

31. dag desembr.mán. 1895.

139 áminningu lögregluvaldsins, og skulu þeir sitja í varðhaldi, þangað til runnið er af þeim.

7. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn við bryggjur eða annarsstaðar svo nálægt landi, að hneyksli valdi, nje heldur svo nálægt skipum, er á höfninni liggja.

8. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur til að segja til nafns síns og heimilis, þegar lögregluvaldið krefst þess.

9. gr.

Lögregluvaldið getur krafðið sjer til aðstoðar sjerhvern fulltíða karlmann, sem nærstaddur er, til að afstýra óspektum og annari óreglu á almannafæri, og hepta þá, er slíku valda, og eru allir skyldir til að hlýða því boði.

II. kafli.

Ákvarðanir, er lúta að því, að gjöra alla umferð greiða og afstýra farartálma og hættu fyrir umferðina.

10. gr.

Komist götuljósker á í kaupstaðnum, má enginn ótilkvaddur tendra þau eða slökkva.

11. gr.

Án leyfis hlutaðeigandi húsráðanda eða lóðareiganda má enginn láta fyrirberast á umgirtum garðsvæðum eða á öðrum stöðum, þar sem gengið er inn í hús eða garða.

12. gr.

Á götum, strætum, stjettum, svæðum eða annarsstaðar á almannafæri má ekki leggja, hengja upp eða setja neitt það, sem tálmar umferð, hvort heldur eru vörur eða annað. Þó mega þeir, sem flytja að sjer vörur, eldivið, hey eða annað og ekki geta lagt það frá sjer á eigin lóð, leggja þessa hluti frá sjer á svæðum og götum, meðan á flutningnum stendur; en ávallt skulu þeir lagðir svo, að þeir gjöri sem minnstan farartálma. Vagnar, hjólbörur og sledar mega ekki standa á götum eða strætum lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá og tæma, en aldrei mega þeir standa á stjettum, sem eingöngu eru ætlaðar gangandi mönnum.

13. gr.

Á meðan lestamenn eða ferðamenn standa við í kaupstaðnum, skulu þeir hafa hesta sína utan við götubrautina, þar sem engin umferð er.

14. gr.

Þeir, sem ríða eða aka um göturnar, skulu viðhafa tilhlýðilega aðgæzlu og mega, þegar þeir fara fram með húsum, fyrir götuhorn á Öldunni eða fram úr garðshliðum, einungis fara fót fyrir fót; þetta gildir einnig um umferð á brúnni yfir Fjarðará og skulu allir þeir, er ríða og aka á götum bæjarins í tæka tíð gjöra advart öðrum, er á undan fara.

Menn, sem mætast, víki til hægri hliðar hver fyrir öðrum.

15. gr.

Það er bannað, að reka lausa hesta ógætilega um götur bæjarins.

Enginn bæjarbúa má láta geitfje, alifugla eða aðra gripi ganga um bæinn nje á götum bæjarins gæzlulausa, svo að þeir ekki gjöri bæjarbúum eða öðrum vegfarendum óskunda, nje fari inn á umgirtar lóðir eða í garða bæjarbúa. Tamdar gæsir mega ekki vera fleygar. Öll húsdýr skulu vera hýst að næturlagi.

16. gr.

Naut, sem farið er með um kaupstaðinn, skulu ávallt leidd í bandi nægilega traustu, og 2 fullorðnir karlmenn að minnsta kosti fylgja hverju nauti. Ekki mega naut heldur standa úti gæzlulaus.

17. gr.

Um hrossarekstra og sauðfjárrekstra, sem koma til kaupstaðarins til útflutnings eða slátrunar, getur lögreglustjóri gjört þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar þykja, til þess að afstýra farartálma eða hættu fyrir vegfarendur.

18. gr.

Hunda, er áreita menn, má binda eða mýla.

19. gr.

Enginn má siga hundi á mann, nje láta farast fyrir, að aptra hundi sínum, þegar hann verður var við, að hundurinn ræðst á mann.

20. gr.

Flækingshunda, en þar til teljast allir hundar, sem ekki eru eign eða á vegum kaupstaðarbúa, getur lögreglustjóri látið handsama og auglýsa, og ef eigandi ekki getur sig fram innan 3 sólarhringa og greiðir áfallinn kostnað, má drepa slíka hunda.

21. gr.

Nú er hús eða hluti af húsi svo hrörlegt, að hætt er við, að það hrynji eða falli niður, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið og boðið eigandanum eða umráðamanni hússins að gjöra slíkar endurbætur á því, að eigi geti valdið hættu fyrir vegfarendur eða aðra. Auk þess getur lögreglustjóri á kostnað hlutadeiganda gjört aðrar ráðstafanir í þessa átt. Sama er, þegar grjótgörðum, skiðgörðum eða annari girðingu liggur við hruni eða falli.

22. gr.

Pallar, stóðir og annar umbúnaður þess konar, sem notaður er við húsmíðar og aðrar smíðar, viðgjörðir á húsum og húsarof, skal vera nægilega traustur, og þeir sem hann nota, skulu vera duglegir og áreiðanlegir menn, og getur lögreglustjóri gjört ráðstafanir þar að lútandi. Brot gegn grein þessari eru á ábyrgð þess, sem verkið annast, eða, ef hann er ekki tilgreindur, þá á ábyrgð eiganda eða umráðamanns hússins

23. gr.

Áhöld öll, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum og öðru úr húsum, sem liggja á almannafæri, skulu vera nægilega traust, og þeir sem nota þau, skulu vera áreiðanlegir menn,

139

24. gr.

Í fjörunni má ekki kasta út nje skilja eptir seglfestugrjót, nje neitt annað það, er tjóni getur valdið skipum eða bátum, er þeir lenda eða leggjast.

25. gr.

Brunna, sem eru úti við götur eða á almannafæri, má ekki skilja við ólokada.

III. kaffi.

Um friðun almennings eigna.

26. gr.

Enginn má skemma, lýta eða óhreinka eignir eða muni kaupstaðarins, stræti, vegi, brýr, vatnsból og byggingar, nje annað því um líkt, sem ætlað er til almennings afnota.

IV. kaffi.

Um veitingahús, skemmtistaði og almennar skemmtanir.

27. gr.

Hverjum þeim, sem hefur um hönd veitingasölu, hvers konar sem er, er skylt að gjöra það sem í hans valdi stendur til að afstýra því, að nokkuð það fari fram í húsi hans, sem er á móti góðri reglu og velsæmi.

28. gr.

Á almennum veitingastað má enginn sýna af sjer ofsalegt atferli eða hávaða, eða nokkra ósæmilega hegðun.

29. gr.

Unglingum yngri en 16 ára má ekki selja eða veita áfenga drykki, nje mönnum, sem ölvaðir eru. Gjörist maður drukkin á veitingastofu, skal veitingamaður annaðhvort hýsa hann eða fylgja honum heim.

30. gr.

Veitingahúsum öllum skal loka kl. 11 á kvöldum og allir gestir, sem ekki hafa þar næturstað, skulu vera farnir út ekki seinna en kl. 11¹/₂. Samt skal fjelögum, sem lögreglustjóri þekkir og með samþykki hans heimilt að halda samkvæmi og dansleiki eða aðrar skemmtanir á veitingahúsum, sem ekki sjeu bundnar við áður nefndan tíma, ef ekki taka aðrir þátt í því en fjelagsmenn eða gestir þeirra.

Enn fremur mega brúðkuup og önnur samsæti eða dansleikir tiltekinna manna standa fram yfir hinn tiltekna tíma.

31. gr.

Enginn má halda opinbera sjónleiki án leyfis lögreglustjóra.

32. gr.

Enginn má halda opinbera dansleiki eða samsöngva, nje heldur sýna dýr eða myndir, nema með leyfi lögreglustjóra.

33. gr.

139

Þegar opinberar skemmtanir, hvers konar sem eru, eða leikir eru haldnir að kvöldi dags eða fram á nótt í húsum, sem enginn býr í, skulu þeir, sem standa fyrir slíku, láta einn eða tvo áreiðanlega menn hafa vörð í húsinu til morguns.

34. gr.

Eins og það er vitaskuld, að húseigendur eða húsráðendur geta bannað að sá, sem leyfi hefur fengið til að halda skemmtanir samkvæmt 31. og 32. gr. noti leyfið á þeirra lóð, svo er og sjerhverjum, er sjúkling hefur á heimili sínu, heimilt að fá bannað, að almennar skemmtanir, sem háreysti er að, sjeu hafðar svo nærri húsi hans, að hætta geti af því hlotizt.

V. kafli.

35. gr.

Lögreglustjóra skal heimilt, er hann álitur nauðsynlegt til tryggingar gegn sóttnáemi, til tryggingar fyrir reglu og velsæmi á götum bæjarins og til tryggingar fyrir friðun almenningsseigna, að gefa út fyrirskipanir og bönn gegn samgöngum við útlend skip, eða þau skip, er koma frá útlöndum. En skyldur skal hann til þegar í stað að skýra landshöfðingja frá slíkum fyrirskipunum og bönnum. Brot gegn þessum fyrirskipunum og bönnum varða sekt eptir 52. gr.

VI. kafli.

Um almennt hreinlæti og þrifnað.

36. gr.

Til þess að hafa eptirlit með öllu, sem lýtur að almennum þrifnaði í kaupstaðnum, og því, að reglum þeim, sem hjer skulu settar, sje fylgt, skal stofna heilbrigðisnefnd; í henni eiga sæti sem sjálfkjörnir: bæjarfógeti, lækni og lyfsali.

37. gr.

Á götum bæjarins eða á almannafæri má ekki kasta hræjum, slógi, ösku, sorpi, skólpi eða nokkrum öðrum óhreinindum. Allt slíkt skal annaðhvort láta í sorphauga, sem ekki eru á almannafæri, eða bera það ofan í fjöruna svo langt, að flóð taki það út, og má ekki skilja slíkt eptir ofar en þar sem sjór er hálfvallinn.

Innýfli úr skepnum, sem ekki eru notuð, skulu samt {ávallt grafin í jörðu.

Skyldur er hver húseigandi eða húsráðandi við götur kaupstaðarins að láta sópa allan lausan hroða af götunni fyrir sinni lóð, þegar lögreglustjóri fyrirskipar. — Hey, svörð eða áburð, eða annað þess konar, sem slæðist eða hrynur við flutning um götuna, skal sá, er flutningnum ræður, skyldur að hreinsa samdægurs.

Mold, leyfar og rusl af verkefni, sem statar af húsabyggingum eða aðgjörð á húsi, skal eigandi eða umráðamaður húss jafnskjótt færa burtu, svo langt ofan í fjöru, sem áður er sagt, þegar húsagjörðinni er lokið.

139

38. gr.

Skepnum má ekki slátra á eða við götur bæjarins eða á almannafæri, heldur skal það gjört á húsabaki eða innan grinda, eða á lokudu svæði þar, sem aðrar skepnur geta ekki sjeð blóðvöllinn. Bannað er að láta hunda koma á blóðvöllinn, þegar slátrað er sauðfjenaði.

Brot á banni þessu er á ábyrgð húsráðanda.

39. gr.

Þeir, sem saurennur hafa frá húsum sínum þvert yfir götu, stræti eða svæði, skulu hafa svo um búid, að lokræsi sje. Saurennur allar, hvort heldur opnar eða lokaðar, skulu hreinsaðar að minnsta kosti 4 sinnum á ári, eða optar, ef heilbrigðisnefndin skipar svo fyrir.

40. gr.

Fyrir framan mykju- eða fjóshauga skal jafnan hafa svo háan skiðgarð, að haugurinn sjáist ekki frá götu, vegi eða svæði, sem farið er um.

41. gr.

Salerni skulu vera að húsabaki og má ekki byggja þau út að stræti, vegi eða opnu svæði.

42. gr.

Lifrarbræðsla má ekki fara fram á lóð kaupstaðarins, nema þar sem heilbrigðisnefndin til vísar.

Atvinna þessi skal standa undir sjerstakri umsjón heilbrigðisnefndarinnar og er sá, sem lifrarbræðsluna rekur, skyldur til að hlýða þeim fyrirskipunum lög-reglustjóra og heilbrigðisnefndarinnar, sem lúta að því, að allur þrifnaður sje við hafður og allri hættu afstýrt.

43. gr.

Stampa, opnar tunnur eða fót með lifur eða grút má ekki hafa á almannafæri eða við götur eða stræti kaupstaðarins, eða nokkuð annað, sem ódaun leggur af, eða er til óþrifnaðar.

44. gr.

Ekkert hús eða herbergi í húsi má vera svo sett af mönnum, að heilbrigði þeirra sje hætta búin. Um hvort svo sje, ákveður heilbrigðisnefndin.

VII. kafli.

Um allt eptirlit, sem lýtur að því, að stemma stigu fyrir brunahættu og eldsvöða.

45. gr.

Húsráðendur skulu tvisvar á ári láta hreinsa reykháfa á húsum sínum, þ. e. fyrir miðjan apríl og miðjan október ár hvert.

46. gr.

Reykháfar skulu vera úr tígulsteini eða grjóti eða mótuðum leir, eða þá kalklimdir, og standa skulu þeir þannig gjörðir svo hátt yfir húsmæni eða þak, sem tilsjónarmennirnir álíta nauðsynlegt.

47. gr.

Eldhólkar á ofnum mega ekki vera nær timburvegg en 8 þumlungar; en ef nær eru, skal múrveggur hlaðinn eða blikkplata fest bak við ofninn. Þó má bilið milli ofns og slíkrar plötu ekki vera minna en 4 þumlungar, og auk þess vera þumlungs bil á milli slíkrar plötu og víða.

48. gr.

Ef pípur úr eldvjelum eða ofnum ekki ganga í reykháfa, múraðar pípur eða gegn um múrveggi, heldur upp um loft, út um þil eða þak, skulu 2 þumlungar vera milli pípu og víða, en á því millibili skal hafa blikk- eða sink-plötu og múrgrjót fest með kalki.

49. gr.

Ofnpípur skulu vera heilar og skal þegar setja nýjar pípur, ef þær sem fyrir eru, eru farnar að slitna eða ganga svo úr sjer, að hætt sje við, að eldur eða neistar komist út um rifur eða göt.

50. gr.

Bæjarstjórnin skipar tvo tilsjónarmenn, sem skulu hafa eptirlit með, að þess sje gætt, sem fyrir er mælt að framan í VII. 45.—49.

Þeim skal veitt þóknun úr bæjarsjóði eptir því sem nákvæmar verður til tekið í erindisbrjefi, sem bæjarstjórnin út gefur handa þeim.

VIII. kafli.

Um staðgildi samþykktarinnar, hegningarákvæði, kostnað o. fl.

51. gr.

Samþykkt þessi nær yfir alla lóð kaupstaðarins.

52. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 100 krónum. Börn, drengir eldri en 10 ára og allt að 15 árum, og stúlkubörn eldri en 10 ára og allt að 12 árum skulu sæta vandarhöggu, ef þau hafa áður, eptir að þau voru orðin fullra 10 ára, gjört sig sek í brotum á samþykkt þessari, eða gjört eitt-hvað, sem ber vott um einstaka ónáttúru, þó ekki fleiri vandarhöggu en 15, eða sæta einföldu fangelsi allt að 8 dögum.

Ef kenna má yfirsjón, sem barn drýgir, skorti á hæfilegri umsjón for-eldra eða annara, sem ganga barninu í foreldra stað, skal refsa þeim fyrir yfirsjónina en ekki barninu.

53. gr.

Ef einhver lætur ógjört það, sem er skylda hans samkvæmt samþykkt þessari eða fyrirskipunum lögreglustjóra samkvæmt henni, getur lögreglustjóri látið gjöra það. Kostnaður við þetta og yfir höfuð sá kostnaður, sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gjörir til þess, að hindra brot gegn því, sem bannað er í samþykktinni, greiðist af þeim sem brýtur, og má taka þann kostnað lögtaki, samkvæmt lögum 16. desbr. 1885 um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar. Ef hlutaðeigandi við lögtakið reynist ekki fær um að borga kostnaðinn, greiðist hann úr bæjarsjóði.

139

54. gr.

Kostnaður sá, sem að öðru leyti leiðir af framkvæmd á þessari samþykkt, og ekki verður krafinn af einstökum mönnum, greiðist úr bæjarsjóði.

55. gr.

Mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal fara með sem almenn lögreglumál og skulu allar sektir fyrir brot á henni renna í bæjarsjóð.

56. gr.

Samþykkt þessi skal birt í B.-deild Stjórnartíðindanna og auk þess prentuð sjerstaklega á kostnað kaupstaðarins til útbýtingar meðal allra húsráðenda í kaupstaðnum.

57. gr.

Breytingar á samþykkt þessari og viðauka við hana skal gjöra á sama hátt og samþykktina sjálfa.

Reykjavík, 14. nóv. 1895.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

140

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Guttorms prófasts Þorsteinssonar 1894.

Tekjur:

1. Í sjóði 1. janúar 1894:	
Innritunarskirteini A. fol. 91	kr. 1600 00
2. Vextir frá 11. júní 1893 til 11. júní 1894 —	56 00
	Samtals kr. 1656 00

Gjöld:

1. Styrkur veittur Jóni Jónssyni á Hróalds-	
stöðum	kr. 56 00
2. Í sjóði við árslok:	
Innritunarskýrteini A. fol. 91	— 1600 00
	Samtals kr. 1656 00

Skrifstofa austuramtsins, Akureyri, 15. jan. 1895.

Páll Briem.